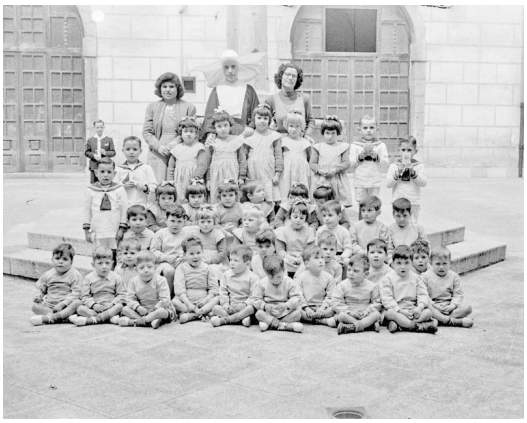
Infància entre murs

Un estudi visibilitza les vivències de les asilades a l'hospici de Girona
Es reivindica la història d'unes dones de què l'origen les ha marcades socialment
Hi havia diferències entre homes i dones

1951.Primera comunió dels nens de l'Hospici. Foto: AJUTAMENT DE GIRONA. CRDI (FONS MARTÍ MASSAFONT COSTALS.

Domènec Fita ha fet bandera que és fill de l'hospici; de pares incògnits

Recuperar la memòria és sempre un acte de justícia, però en el cas de les asilades a l'hospici de Girona és, a més, donar un protagonisme i reivindicar una vivència a "infants que han patit molt, sobretot les noies". És el que volen donar a conèixer la historiadora Céline Xicola i la professora de la UB Montserrat Carbonell, guanyadores de la beca 8 de Març d'estudis històrics de les dones a Girona, iniciativa de l'ajuntament gironí, amb el projecte Entre quatre parets. Història, memòria i vivències de les asilades a l'hospici de Girona (1769-1960).

L'origen de l'hospici, explica Xicola, ha marcat socialment les dones que hi van créixer i sovint l'han amagat. La historiadora hi afegeix que, amb la recerca, es vol recollir una "memòria que se'n va", ja que alguns dels testimonis són nascuts abans de la Guerra Civil. Hi ha personalitats rellevants, com ara l'escultor Domènec Fita (1927), que amb orgull ha reconegut que és fill de l'hospici.

El treball de la beca comprèn un període que comença a mitjans del segle XVIII –Céline Xicola està fent el doctorat centrat en aquesta època– i s'allarga fins als anys seixanta del segle XX. Així, comença amb la casa de misericòrdia per "recollir i sustentar minyones pobres que es trobaren desemparades [...] que se troben perdudes o estan en perill de perdre-se", tal com s'escriu en el llegat testamentari del noble Ignasi de Colomer i Cruïlles, que va deixar una part substancial de la seva fortuna per fundar aquesta casa. Aquesta part se centra en recerca arxivística.

Colpidora i vitalista

Céline Xicola s'ha interessat sobretot per les antigues asilades i personal femení de l'hospici del segle XX. Ha localitzat una catorzena de testimonis "amb moltes ganes de col·laborar" i, en aquest sentit, agraeix que hagin compartit amb tanta estima una esfera íntima i dolorosa: "M'han fet un regal, en poder entrar en els seus records, que són dolorosos, ja que no coneixen els pares, la família..." La historiadora remarca la invisibilitat com un fet cabdal, alhora que destaca que són persones amb "una escala de valors molt clara". No és conformisme, per Xicola, sinó una manera de veure la vida en un context determinat: "M'expliquen: «Sí que era dur, sí que no menjàvem i passàvem gana, sí que ens picaven... però al final teníem un sostre i hi havia molta gent que ho passava malament.»"

De les històries més punyents, relata el cas del fill d'un mestre republicà afusellat, de qui la vídua es troba amb

set criatures i es veu obligada a posar els fills a l'hospici, incapaç de mantenir-los. Quant als càstigs corporals, Céline Xicola recull, a través del testimoni oral, el denominat quarto de pixar. "Els nens patien molts càstigs corporals; amb les nenes, eren a base d'humiliació", explica la historiadora, tot remarcant que era una època molt dura. Hi ha, però, també bons records, assenyalen algunes dones, respecte del tracte de les monges, tot insistint que "no era una presó".

Les diferències de gènere es comproven amb la perspectiva d'adults. "Als homes els formaven en algun taller. Hi havia la impremta de Los Sitios i n'han sortit molt bons impressors, de l'hospici", recorda Céline Xicola. En canvi, el futur de les noies era "casar-se, servir a les cases o, les que tenien més sort, col·locar-se a la Diputació com a telefonista, secretària..."

La investigació històrica té la seva petja en l'actualitat, ja que, segons Céline Xicola, "estem retornant a la privadesa de la caritat, perquè l'Estat és cada cop menys sostenible". La professora de la UB Montserrat Carbonell planteja que l'hospici "usurpa la cura", ja que gestiona "l'esfera de les noies, el seu matrimoni... transformant-se en uns pares que han tutelat fins a l'extrem".

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 18-03-2018 Pàgina 26

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1359029-infancia-entre-murs.html